

5 JUN 2006

KIROPRAKTØREN

Tidsskrift for medlemmer af Dansk Kiropraktor Forening

Kiropraktoren er en ukendt størrelse for kommunerne

En klinisk perle i kiropraktisk litteratur

NIKKB NYT

WILLIS KAN OGSÅ "TRYKKE" DE RIGTIGE STEDER

Forsikring og pension er yderst kompliceret for de fleste mennesker. Det kræver stor faglig kompetence at følge med i udviklingen og vide, hvor man skal "trykke" pensionselskaberne for at få de bedste priser og vilkår.

DKF har derfor valgt at indgå samarbejde med Willis, som er Danmarks største forsikringsmæglervirksomhed. Willis er landsdækkende og arbejder uafhængigt af de enkelte pensionselskaber og tæller mere end 300 medarbejdere med kontorer i København, Odense, Århus og Aalborg.

Willis har udover stor faglig indsigt i pensionsmarkedet også kompetencer inden for placering af pensionsmidler samt kommunikation af pensionsordningen; ting som DKF finder vigtigt i relation til dig som medlem. Vores opgave nu er derfor at sikre, at du som medlem til stadighed har en pensionsordning, der indeholder de bedste priser og vilkår m.v. i forhold til mulighederne på markedet.

Aftalen, som vi har indgået med DKF, betyder, at det er os som rådgiver dig fremover, og du bedes derfor kontakte Willis, hvis du har spørgsmål til din pensionsordning. **I første omgang skal du kontakte Key Account Manager Søren Lauridsen på tlf. 39 46 67 54, mobiltlf. 20 90 95 68 eller mail: sla@willis.dk.**

Hvad sker der nu? DKF og Willis er p.t. i gang med at gennemgå hele det bestående pensionskoncept, hvor vi bl.a. vurderer dækninger, priser og betingelser samt kommunikationen og rådgivningen overfor dig som medlem.

Når vi har fundet rammerne for det optimerede pensionskoncept, skal vi drøfte priser og vilkår med Codan og indhente nogle supplerende tilbud fra andre pensionselskaber, så vi har noget at sammenligne med.

Dette arbejde vil resultere i en ny, moderne pensionsordning med forbedrede præmier og betingelser. Du vil naturligvis blive orienteret nærmere omkring dette arbejde i løbet af foråret.

København
Tuborgvej 5
2900 Hellerup
Tlf. 39 46 66 00

Århus
Brendstrupgårdsvej 13
8200 Århus N
Tlf. 87 41 04 44

Odense
Nedergade 35
5000 Odense C
Tlf. 63 13 73 00

Aalborg
Hassersvej 134
9000 Aalborg
Tlf. 96 31 02 00

www.willis.dk

Willis

INDHOLD

En klinisk perle i kiropraktisk litteratur	4
Et indblik i "Den digitale verden"	5
Vigtigt fra sekretariatet	5
"Chiropractic Awareness Week" blev en britisk succes	6
NIKKB NYT	7
- Nyt fokus på rygtræning	7
- Træning i efteruddannelse	9
- Clinical Locomotion Science	10
- NIKKB Kalender sommer/efterår 2006	10
Kiropraktoren er en ukendt størrelse for kommunerne ...	12
Fakta om projekt med langtidssygemeldte i Sønderjyllands Amt	15
Markedspladsen	15

**Tidsskrift for medlemmer af
Dansk Kiropraktor Forening
ISSN 1395-8496**

Vendersgade 6, 2.tv., postboks 2002,
1011 København K
Telefon 3393 0400
Fax 3393 0489
E-post: dkf@kiropraktor-foreningen.dk
www.kiropraktor-foreningen.dk

Bestyrelse

Peter Kryger-Baggesen (formand)
Telefon 4637 1860
E-post: peter@kirosk.dk
Hanne Nøddeksou-Fink (næstformand)
Kent Højer Kristensen (kasserer)
Teddy Fohlmann
Alice Kongsted
Jakob van Dijk
Line Press Sørensen
Anders Udsen Broegaard
(kasserer-suppleant)

Dansk Kiropraktor Råd

Nis Alnor (rådsformand)
Telefon 2992 0257
E-post: nisalnor@post11.tele.dk

Sekretariatet

Telefontid mandag til torsdag 10-16
Direktør Ole Rasmussen
E-post: or@kiropraktor-foreningen.dk
Elisabeth Holst (konsulent)
E-post: eh@kiropraktor-foreningen.dk
Nina Pedersen (konsulent)
E-post: np@kiropraktor-foreningen.dk
Jette Østergaard (sekretær)
E-post: joe@kiropraktor-foreningen.dk
Diana Ziwes (sekretær)
E-post: dz@kiropraktor-foreningen.dk

Redaktion

Redaktør (ansvarshavende):
Peter Kryger-Baggesen

Deadline:

KIROPRAKTOREN nr. 6
udkommer i uge 31.
Deadline for annoncer:
11. juli 2006

Abonnement:

Et års abonnement på KIROPRAKTOREN
koster 480 kr. incl. moms.

**Grafisk tilrettelæggelse og
ekspedition af annoncer**

Folkmann Design A/S
Strandvejen 157, 2900 Hellerup
Telefon 3964 5712, fax 3990 5707
E-post: folkmann@folkmann-design.dk

For sidefoto: Geir Haukursson

BESTYRELSENS LEDER

Kommunerne er godt i gang med at forberede sig på virkeliggørelsen af kommunalreformen fra 1. januar 2007, både organisatorisk og indholdsmæssigt.

Kommunernes Landsforenings tidsskrift Danske Kommuner omtaler i det seneste nummer, at en helt ny undersøgelse "Borgerrettet forebyggelse i kommunerne – status og udfordringer", som Sundhedsstyrelsen har fået foretaget viser, at to tredjedele af kommunerne nu er i færd med eller har allerede udarbejdet en sundhedspolitik. Det tilkendegives som meget positivt, da sundhedspolitikken er vigtig i forhold til at sætte rammen for løsningen af kommunens sundhedsopgaver.

Sundhedsstyrelsens undersøgelse viser, at kommunerne overvejende vil satse på områderne fysisk aktivitet, tobak, overvægt blandt børn og alkohol. Af undersøgelsen fremgår, at kommunerne i forhold til valg af målgrupper og metoder oplever det som en særlig udfordring, at iværksætte indsatser overfor voksengruppen, som typisk findes på arbejdspladserne. Endelig viser Sundhedsstyrelsens undersøgelse, at kommunerne oplever det som en stor udfordring at sikre, at den borgerrettede forebyggelse bygger på et så veldokumenteret grundlag som muligt.

Sundhedsstyrelsen, statslige forskningsinstitutioner, universiteterne m.fl. har viden, som kommunerne i denne forbindelse kan drage nytte af og sundhedsloven giver kommunerne mulighed for at trække på regionernes viden og erfaring.

På kiropraktorområdet blev der fra 2004 til 2005 gennemført et 1-årigt projekt med langtidssygemeldte i Sønderjyllands Amt. Formålet med projektet var at kiropraktoren indgik som del af det bestående netværk af behandlere, sociale myndigheder og arbejdsplads med henblik på at vurdere kiropraktorens rolle i fremtidens håndtering af langtidssygemeldte rygpatienter.

Resultatet af projektet var positivt, idet over halvdelen af de deltagende patienter var raskmeldte ved projektets afslutning. Samarbejdet mellem kommunerne og kiropraktorerne blev vurderet meget tilfredsstillende. Desværre var mængden af det indsamlede materiale for utilstrækkeligt til at drage gyldige konklusioner, og det anbefales derfor, at projektet følges op af en større forsøgsordning.

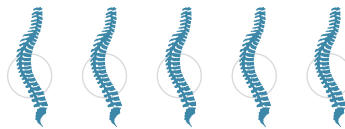
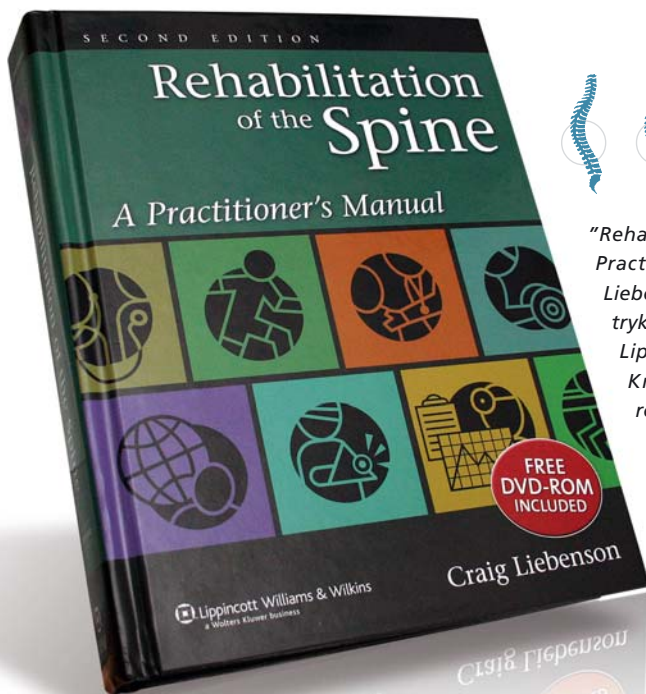
På den baggrund kan man generelt anbefale kommunerne, at de bruger kiropraktorer mere i udredning og behandling af sygemeldte borgere.

Det fremgår af artiklen i Danske Kommuner, at kommunerne endnu har til gode at få øjnene op for at kiropraktorerne kan være en værdifuld bistand ved kommunernes varetagelse af de nye opgaver få sundhedsområdet. Det kommer ikke af sig selv, men kræver en meget stor indsats og koordinering af kiropraktorerne på landsplan og internt i kommunerne at få gjort opmærksom på kiropraktikkens nytteværdi for borgerne som led i kommunernes nye opgaver på sundhedsområdet.

Bestyrelsen i Dansk Kiropraktor Forening

En klinisk perle i kiropraktisk litteratur

“Rehabilitation of the Spine – A Practitioner’s Manual” har meget at byde på. Og som noget særligt, har bogen små rubrikker med “clinical pearls” spredt ud over de mange sider. Som helhed lever bogen til fulde op til fem “rygsøjler”.

“Rehabilitation of the Spine – A Practitioner’s Manual” af Craig Liebenson, 2. udgave (1. udgave trykt i 1996), udgivet på forlaget Lippincott Williams & Wilkins. Knap 1000 sider med tilhørende DVD, kr. 899.00.

“Rehabilitation of the Spine – A Practitioner’s Manual” er skrevet af kiropraktor Craig Liebenson, og udgivet på forlaget Lippincott Williams & Wilkins. Der er tale om anden udgave af bogen med samme titel udgivet i 1996, men det drejer sig om en fuldstændig revideret udgave med flere helt nye afsnit. Det er et omfattende værk på knap 1000 sider og med til bogen hører en DVD.

Bogen lægger ud med en grundig gennemgang af paradigmet med hensyn til behandling: “patient-centered reactivation approach”, som lægger vægt på “the patient’s dysfunction and distress rather than various signs of often coincidental structural pathology or the patient’s subjective symptoms”.

Herefter følger afsnit på afsnit, som emnemæssigt spænder fra bl.a.

- Ætiologi.
- Epidemiologi.
- Prognose.
- Evidensbaseret sygdomsbehandling.
- Problematik omkring implementering af nye retningslinier.
- Skadesmekanismer, årsager til rygsmerter samt musklers, leds og nervesystemets rolle i smertefulde tilstande i rygsøjlen.
- Diagnostik herunder billeddiagnostik.
- Vurdering af muskelskeletsystemet bl.a. muskulær ubalance, ydeevne, stabilitet og test af erhversevne.
- Behandling: Bl.a. manipulation, McKeziemetoder, bløddelsmanipulation og nervemobiliseringsteknikker.

BOGANMELDELSE

Af Teddy Fohlmann

- Alle tænkelige former for relevant træning/øvelser, som medvirker til stabilitet. Der lægges vægt på den funktionelle træning.
- Herudover er der afsnit fra den tjekkiske skole, som omhandler refleksstimuleringsmetoder til aktivering af muskler med henblik på muskulær co-aktivitet for at opnå stabilitet.
- Fra den tjekkiske skole er der også afsnit omkring forstyrrelser i vejtrækningsmønstret og dets rolle i spinal stabilitet.
- En regionsspecifik integreret metode til undersøgelse, behandling og rehabilitering af nakke og lænd – også med vægt lagt på specifikke syndromer.

Ovennævnte liste er på ingen måde komplet, og yder ikke bogen retfærdighed.

Der er mange medforfattere, som skriver afsnit inden for hver deres ekspertise: F.eks. Nikolai Bogduk, Gary Jacobs, Vladimir Janda, Kirkaldy-Willis, Pavel Kolar, Karel Lewit, Stuart McGill, Robin McKenzie, Donald Murphy, John Triano, Howard Vernon – for nu blot at nævne nogle.

Som det fremgår, er bogen særdeles omfattende. Den fremstår som en guide til – i en biopsykosocial sammenhæng – at udføre evidensbaseret og patientcentreret undersøgelse, behandling og rehabilitering af rygpatienten. Bogen gennemgår relevant teori, men er samtidig særdeles praktisk: Hele bogen er velforsynet med referencer, gode illustrationer og fotos, et godt stikordsregister og som noget særligt, er der små rubrikker spredt ud i hele bogen med titlen “Clinical pearls”. Den medfølgende DVD viser mange af de omtalte teknikker.

Bogen har meget at byde på, både i forhold til erfarne klinikere såvel som nyuddannede og studerende. Bogen kan indledningsvis forekomme lidt uoverskuelig, og jeg skulle lige strukturere den i min egen hjerne. Enkelte gange kan det forekomme, at der bruges vel mange og gentagne ord og termer. Men det kan på ingen måde sløre billedet af en bog, som ligner en milepæl i kiropraktisk tekstbogs litteratur. Den kan kun få fem rygsøjler ud af fem mulige. ■

Et indblik i "Den digitale verden"

Af Malene Tarp,
medlem af DSKKBs bestyrelse

Lørdag den 6. maj 2006 afholdt Dansk Selskab for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik arrangementet "Den digitale verden" i forbindelse med sin årlige generalforsamling. På en af årets første solskinsdage havde 45 kiropraktorer valgt at køre til Skejby Sygehus i Århus for at høre om det sidste nye inden for digital billeddiagnostik og det digitale netværk i sundhedssektoren.

Arrangementets fire indlægsholdere har haft centrale roller i "Ringkjøbing Amt-modellen", hvor Kiropraktisk Klinik i Herning, efter at have digitaliseret deres røntgenenhed, fik adgang til den centrale server på Herning Sygehus. Det lykkedes for Kiropraktisk Klinik i Herning i samarbejde med ledende overlæge i Ringkjøbing Amt, Jørn Baun Christensen, og daværende IT-chef for sundheds-IT i Ringkjøbing Amt, Michael Dahl, at finde en sikker og funktionel løsning.

Kiropraktor Klaus Doktor fortalte om, hvordan ideen opstod og tog form. At der trods sikkerhedsmæssige problemer blev fundet en løsning til alles tilfredshed. Det billeddiagnostiske materiale kan udveksles, naturligvis med samtykke fra patienten, således at kiropraktorerens billeder bliver tilgængelige for det øvrige sundhedsvæsen i amtet, og modsat kan kiropraktorerne hente billeder taget på en af de 5 billeddiagnostiske afdelinger i amtet.

Fordelene ved denne opsætning er, at der kan overføres billeder på få sekunder, der er mulighed for fjernkonference, da man kan se på billederne samtidig med radiologen, sikker backup, mulighed for lagring af meget store mængder data, og forhåbentlig modvirker det, i højere grad, at der udføres dobbeltundersøgelser.

Jørn Baun Christensen fortalte, at før 2003 havde Ringkjøbing Amt fem billeddiagnostiske afdelinger, men de blev samlet til én enhed i 2003. I 2005 blev de digitaliserede med et fælles serversystem, og umiddelbart herefter blev Kiropraktisk Klinik i Herning integreret heri. Sammenlægningen af afdelingerne og deres data på en central server

har, udover de førnævnte fordele, også haft stor betydning for speciallægerne på afdelingerne, da to af afdelingerne blev "lægeløse", og der, ved at samle lægerne på få afdelinger, er større udviklingsmuligheder.

Daværende IT-chef Michael Dahl fortalte om, hvordan de måtte sikre, at den computer der var koblet direkte op på sygehusets server ikke stod i forbindelse med klinikkens andre computere. Dette var essentielt af sikkerhedsmæssige årsager. Det betyder, at kiropraktorerne kun kan se billederne på én computer på klinikken.

Det næste mål i Ringkjøbing Amt er at udveksle data via sundhed.dk, hvor man med digital signatur kan logge på sundhed.dk og herigennem hente billederne via sundhedsdatanettet. Når det er sundhed.dk, der henter data, kommer man ud over mange sikkerhedsproblemer. Dette emne blev berørt af Mek B. Nielsen fra Agfa og Michael Dahl.

**VIGTIGT
FRA SEKRETARIATET**

**Om fortsat opdatering
af e-mailadresser**

Tak til alle jer, der har sendt jeres e-mailadresser til sekretariatet. Ved redaktionens slutning har vi modtaget 212 stk. Som vi skrev i rundsendelsen 27. april 2006, håber vi at modtage oplysninger om e-mailadresser fra alle medlemmer inden 15. juni 2006, så vi kan opdatere vores systemer hen over sommeren.

“Chiropractic Awareness Week” blev en britisk succes

Af journalist Nina Pedersen

Ugen, der sætter fokus på kiropraktik, fik i år en overvældende modtagelse af britiske medier og borgere. British Chiropractic Association samarbejdede med “Heart Research UK” under temaet “Keep moving”.

Atten radiointerviews blev det til, da British Chiropractic Association i samarbejde med “Heart Research UK” i ugen fra den 17. til den 23. april 2006 gennemførte dette års “Chiropractic Awareness Week”. Og det er kun et enkelt eksempel fra den omfattende mediedækning, som BCAs public relations kampagne førte til. Dertil kommer nyhedsoverskrifter i fem landsdækkende aviser, omtale i mange regionale aviser og på internettet.

- Mediedækningen overstiger langt vores forventninger. Vi har fået vores budskaber ud til flere end seks millioner mennesker til glæde for kiropraktikken og vores medlemmer, siger Anne Barlow, Communications & Marketing Officer i BCA.

Ifølge Anne Barlow havde det kostet BCA omkring 3,3 mio. kr., hvis foreningen havde valgt tilsvarende dækning i en annonsekampagne.

Målrettet magasin

Aktiviteten på BCAs hjemmeside steg med 25% i løbet af ugen, og BCA modtager stadig henvendelser fra interesserede, der ønsker et gratis eksemplar af magasinet “Life & Health” produceret specielt til “Chiropractic Awareness Week”. Magasinet blev også sendt ud til kiropraktorklinikkerne.

Enkel og fleksibel kampagne

En del af temaugens succes kan tilskrives et enkelt design for kampagnen, der var fleksibelt bygget op, og kunne bruges af

de deltagende kiropraktorer alt efter temperament. På BCAs medlemsside på internettet, kunne medlemmerne downloade plakater, pressemeddelelser og andet materiale til brug i deres nærrområde.

Under temaet “Keep moving” fokuserede BCA i landsdækkende pressemeddelelser på, at kiropraktorer tilbyder behandling og rådgivning, der gør det muligt for folk at leve aktivt og sundt. Der var også en stribe nemme hverdagsråd – lige til at følge – som for eksempel at springe af bussen et par stoppesteder før, og gå de sidste 10 min.

“Checks for Charity”

BCA havde valgt at samarbejde med “Heart Research UK” – den britiske udgave af “Hjerteforeningen” – og det var en stor fordel, ifølge Anne Barlow, fordi foreningens budskaber og talmateriale understøttede BCAs og omvendt. I forlængelse af samarbejdet opfordrede BCA medlemmerne til at yde “Checks for Charity”, dvs. et gratis tjek hos en kiropraktor mod at donere et beløb til “Heart Research UK”.

Positive tilbagemeldinger

BCA er i gang med at evaluere temaugen, og det er endnu for tidligt at sætte tal på, hvor mange medlemmer af BCA, der benyttede sig af muligheden og deltog aktivt i begivenheden. Indtil videre har Anne Barlow fået tilbagemeldinger fra mange medlemmer om, at temaugen – som en positiv sidegevinst – også har øget tilgangen

Forsiden af magasinet “Life & Health”, som British Chiropractic Association producerede specielt til dette års “Chiropractic Awareness Week”.

af nye patienter til klinikkerne. Anne Barlows samlede indtryk af “Chiropractic Awareness Week” er meget positivt, både hvad angår kiropraktorer og borgernes deltagelse, og hun kan varmt anbefale en lignende kampagne i Danmark:

- Det er en god mulighed til fokusere opmærksomheden omkring professionen på landsplan og regionalt, ligesom det giver medlemmerne mulighed for at udvikle deres egne lokale marketingkampagner, siger Anne Barlow afslutningsvis.

Og der er noget leve op til for Dansk Kiropraktor Forening, så “Keep moving!”.

NIKKB NYT

NORDISK INSTITUT FOR KIROPRAKTIK OG KLINISK BIOMEKANIK

TEMA: TRÆNING

Træning har været nærmest synonym med rygbehandling de seneste 15 år. Efter 70'ernes og 80'ernes passive behandlingsregimer blev bøtten vendt: Patienterne skulle ud af sengene. De skulle aktiveres, og de skulle svede - "no pain, no gain". Det er veldokumenteret, at skiftet fra passiv til aktiv behandling overordnet set har været et gode. Men efter 15 år og megen forskning, er det påfaldende, at vi stadig ved meget lidt om, hvilke rygpatienter der skal træne. Om hvordan, hvor hårdt, hvor ofte og hvor de

skal træne, og hvordan træning påvirker vævet i rygsøjlen. Dokumentationen for den kliniske effekt af de mange træningsformer er simpelthen for ringe. Der er endda undersøgelser, der tyder på, at helt almindelig fysisk aktivitet er ligeså gavnlig for patienterne som specifik rygtræning. Spørgsmålet er, om vi står overfor et nyt paradigmeskifte i rygbehandlingen? Vi har derfor valgt at gøre træning og rygtræning til tema for denne udgave af NIKKB NYT. God læsning. ■

Jan Hartvigsen

Nyt fokus på rygtræning

Der er til stadighed fokus på, hvordan man bedst behandler folkesygdommen "ondt i ryggen". En af de behandlingsformer, der i de seneste år har fået mest opmærksomhed kan samlet betegnes som "rygtræning". Aktuelle forskning inden for området er med til at besvare spørgsmålet: hvor gavnlig er rygtræning egentlig for patienterne? Forskningsleder, kiropraktor, ph.d. Jan Hartvigsen fra NIKKB er inviteret til at tale om emnet på ECU-konferencen (European Chiropractors Union) i Stockholm. Foredraget bygger for en stor dels vedkommende på konklusionerne fra et nyligt publiceret review under Cochrane samarbejdet, som er udarbejdet af en international forskergruppe under ledelse af den canadiske kiropraktor og ph.d.-studerende Jill Hayden. I reviewet og de to medfølgende artikler publiceret i Annals of Internal Medicine konkluderer forfatterne blandt andet, at det primært er patienter, der har smerter i mere end 12 uger, som har gavn af rygtræning og øvelser.

Baggrunden for denne forskning er, at der op gennem 1990'erne skete et regulært paradigmeskifte inden for området. Tidligere

tidens passive behandlingsregime, der foreskrev, at rygpatienter skulle forholde sig i ro eller direkte blive i sengen for at skåne ryggen, blev brudt, og øvelsesterapi og rygtræning blev det nye mantra. Artiklernes interessante hovedkonklusion er, at det ikke nødvendigvis er mængden af træning, der afhjælper patienternes smerter, men snarere typen af træning tilrettelagt efter smerternes varighed. Begrebet "rygtræning" dækker, ifølge Jan Hartvigsen, over en heterogen gruppe af interventioner, hvis eneste fællesnævner er en eller anden form for aktivering af patienten. Når man således i folkemunde eller i officielle anbefalinger beskriver rygtræning som gavnlig, er det ikke altid entydigt, hvad der menes. Der er overordnet set tale om følgende træningstyper:

Træning af muskelstyrke, der er gentagne muskelkontraktioner med det formål at øge musklernes areal og styrke.

Udstrækning, der har til formål at øge bevægeligheden omkring et specifikt led eller forlænge en muskel, der er sammentrukket eller forkortet.

Af Anders Lyck Fogh-Schultz,
kommunikationsmedarbejder ved NIKKB

Anders Lyck Fogh-Schultz

Nyt fokus på rygtræning

► **Koordination**, der dækker over specifikke bevægelser, der har til formål at forbedre koordination eller proprioception af bevægelser eller muskelfunktion.

Mobilitet eller fleksibilitet er en træningstype, der dækker over gentagne kontrollerede bevægelser gennem et led normale bevægeudslag, bl.a. specifikke fleksions- eller ekstensionsøvelser.

Aerobisk træning og generel træning er helkrops interventioner udover ens normale daglige aktiviteter, for eksempel gang, stavgang, svømning eller cykling.

Men afhjælper disse træningsformer patienternes smerter? Det for nogle overraskende svar, baseret på Cochrane rapporten, der omfatter 61 randomiserede kliniske undersøgelser med 6.390 rygpatienter er, at JA, der er en klinisk relevant effekt af rygtræning og øvelser. Men effekten er slet ikke dokumenteret for alle typer af rygsmerter. Resultaterne ser ud til at være afhængige af varigheden af patienternes smerter. Dokumentationen for øvelser og træning inddeles således i relation til varighed af rygsmerter:

Akutte smerter (< 6 ugers varighed): Træning er ikke mere effektiv end andre konservative behandlingsformer. Metaanalyser påviste ingen fordel sammenlignet med ingen behandling i hverken det korte eller det lange løb.

Subakutte smerter (6-12 ugers varighed): Utilstrækkelig evidens til at støtte eller afvise øvelses- og træningsterapi i relation til smerte og funktionsstatus.

Kroniske smerter: (> 12 ugers varighed): Stærk evidens for, at øvelses- og træningsterapi er mindst lige så effektiv som andre konservative interventioner.

Sammenfattende kan man konkludere, at øvelses- og træningsterapi bør reserveres til patienter med rygsmerter af mere end 12 ugers varighed, da man i denne patientgruppe – hvis øvelses- og træningsterapi gives alene – vil kunne forvente en mindre, men klinisk relevant effekt. Der er således ikke dokumentation for, at rygtræning forebygger rygsmerter i den brede befolkning eller hjælper på pludseligt opståede rygsmerter.

Når effekten af rygtræningen er bestemt, er det interessant at identificere de specifikke træningsinterventioner, der bedst afhjælper smerter og forbedrer patienternes funktionsstatus. Til dette formål konkluderer forfatterne, at det er afgørende, at den enkelte patient får et individuelt designet træningsprogram, der følges under supervision, frem for et standardprogram beregnet til hjemmetræning. Nyeste forskning peger endvidere på, at øvelses- og træningsterapi resulterer i de største forbedringer, hvis træningen iværksættes sammen med for eksempel manuel eller medicinsk behandling.

Virkningsmekanismen af de forskellige former for øvelses- og træningsterapi er dog endnu ikke klarlagt, og udfordringen i fremtidig forskning er at undersøge, hvordan de påvirker og afhjælper patienter med rygsmerter. Når denne forskning er udført, vil man blive i stand til at vurdere, hvilke patienttyper der har størst gavn af de enkelte typer af øvelser og træning. Jan Hartvigsen konkluderer: "Med baggrund i egen og bl.a. Haydens og hendes kollegers forskning, må vi konkludere, at trods det vigtige paradigmeskift i midt 90'erne, er forskningen inden for rygtræning ikke entydig. Konklusionerne af de seneste års forskning omkring aktivering og træning af rygpatienter kan vi bruge som pejlemærker til en fortsat forskningsindsats. Men resultaterne er ikke så entydige, som mange gik rundt og troede".

Litteratur:

Hayden JA, van Tulder M, Malmivaara A, Koes B. Exercise therapy for treatment of non-specific low back pain. *Cochran Database Syst Rev* 2005; (3):CD000335.

Hayden JA, van Tulder MW, Malmivaara AV, Koes BW. Meta-analysis: exercise therapy nonspecific low back pain. *Ann Intern Med* 2005;142:765-75.

Hayden JA, van Tulder MW, Tomlinson G. Systematic review: strategies for using exercise therapy to improve outcomes in chronic low back pain. *Ann Intern Med* 2005;142:776-85.

Har du spørgsmål eller kommentarer til vores artikler og tema, er du altid velkommen til at kontakte os. Du finder altid relevant information om NIKKBs forskning på vores hjemmeside: www.nikkb.dk.

Her kan du også læse vores årsberetning for 2005 samt tilmelde dig efterårets kurser fra medio juni.

Træning i efteruddannelse

Af Eva Lysgaard
Efteruddannelseschef ved NIKKB

I behandlingen af skader i bevægeapparatet er det næsten umuligt ikke at inddrage træning og rehabilitering som en vigtig del. Derfor er der også traditionelt stor interesse blandt kiropraktorer for at videreudanne sig inden for området. På NIKKB har vi gennem årene forsøgt at imødekomme dette behov ved at afholde kurser inden for træning og rehabilitering og hele tiden forsøge at formidle ny viden inden for området. Senest har vi introduceret Michael Mancinis triplane funktionelle rehabiliteringsteknikker, og efteråret 2006 byder på både Michael Mancinis kursus for viderekomne og Jørgen Ravnholts kursus i idrætspsykologi. Det er således vores intention fortsat at bidrage med stærke kurser inden for både træning og rehabilitering.

Det er min opfattelse, at selv om mange har en stor interesse i træning, og flertallet er enig i vigtigheden heraf, er det straks sværere for mange at implementere den opnåede viden fra kurserne i den daglige hverdag i klinikken. Dette er ærgerligt, for jeg er sikker på, at både patienten og kiropraktoren vil få det bedre og sjovere, hvis øvelser i større grad bliver en integreret del af den kiropraktiske behandling. Der er dog en række hindrende faktorer, som blandt andet plads, tid og vaner. Plads behøver ikke at være en faktor, da mange øvelser kan anvises i et almindeligt behandlingslokale, og tidsfaktoren er ikke så stor længere, da vi har mulighed for at bruge tilskud i forbindelse med træningssanvisning. Vanerne - både behandlerens og patientens - er anderledes svære at ændre.

Det er min opfattelse, at mange returnerer fra et weekendkursus fulde af gå-på-mod til at begynde at praktisere anderledes og med en mere varieret indfaldsvinkel til behandlingen. Og alligevel er mange af os tilbøjelige til at falde tilbage i den vante gænge, når vi starter mandag morgen. Det er derfor ikke kun vores egne vaner, men også patientens forventninger, vi må forsøge at bryde med. Der er forventninger til, hvad man møder både hos en kiropraktor generelt og hos den enkelte kiropraktor specielt. Ved at udvide undervisningsformen ved for eksempel at etablere E-grupper, hvor man mødes i "chatrooms" på internettet, så der sikres

fortsat sparring fra andre praktiserende og mulighed for kontakt med underviseren i tiden mellem kurserne, tror jeg, at man kan forhindre, at meget ny viden går tabt og ikke bliver anvendt. Jeg er sikker på, at det i en vis grad kan forebygges, at man taber kursUSDeltageren, hvis sparring og opbakning kun er et klik væk. Det er derfor min idé, at arbejde med decentrale grupper, der er baseret mere på interessefællesskab end geografisk relation.

Vores udfordring i fremtiden er, udover løbende at formidle ny viden omkring træning og rehabilitering, også at gøre den tilegnede viden anvendelig i kiropraktisk praksis og at styrke netværket mellem praktiserende kiropraktorer og andre professioner, der anvender træning i hverdagen. E-læring har uden tvivl mange fordele for den travle praktiserende kiropraktor, men man skal ikke undervurdere det fysiske samvær, da samtale og samarbejde skaber dynamik og kreativitet. Weekendkurser vil derfor fortsat være en af grundpillerne i den kiropraktiske videreuddannelse. Sidste år havde vi succes med et internatkursus på La Santa. I samværet over de ti dage blev der udviklet mange gode relationer, og vidensudvekslingen var stor blandt både deltagere og undervisere. Et længere kursus som dette giver os muligheden for at belyse mange aspekter i behandlingen og bevæge os rundt om patienten med både undersøgelse, behandling, træning, ernæring og psykologi. Det er vores intention på NIKKB, at der i fremtiden også vil komme længerevarende kurser som dette, hvor der bliver tid til fordybelse i specifikke problematikker og flere perspektiver at anskue patienten fra, både den utrænede, motionisten og eliteidrætsudøveren.

Endelig vil jeg nævne, at de første spæde skridt mod udviklingen af en masteruddannelse i træning og fitness er taget. Det er et meget spændende projekt, som forhåbentlig vil imødekomme mange kiropraktorerens ønske om at specialisere sig i denne retning.

Eva Lysgaard

Fakta om træning på uddannelsen i Klinisk Biomekanik:

- Ingen træning i studieordning fra 1997
- To korte træningsforelæsninger tilbydes på 10. semester i 2000
- Træningsweekend tilbydes 10. semester studerende i 2001
- Officielt træningssemester oprettes i revideret studieordning fra 2002
- Første træningssemester udbydes til de studerende i 2003
- Træningssemesteret udbygges med inklusion af undervisere fra institut for idræt i 2004
- Træningssemesteret udbygges med frivillig SDU-certificering som "Træningsinstruktør" i 2005

Clinical Locomotion Science

- spændende nye aktiviteter på programmet

Af Henrik Wulff Christensen,
seniorforsker ved NIKKB
og repræsentant i
Centerrådet for CLS

Den 16. juni 2006 vil der på Syddansk Universitet blive afholdt et sommerseminar, hvor de tre institutioner i netværkssamarbejdet (NIKKB, RygForskningsCentret, Ringe og Institut for Idræt og Biomekanik) bliver præsenteret for oplæggene fra netværkene omkring synlighed og epokegørende forskning.

Herefter vil der på dagen være lejlighed til at diskutere disse oplæg, og efterfølgende vil Centerrådet tage stilling til de konkrete initiativer og den videre implementering i samarbejdet. Efterfølgende vil dagen byde på en række eksterne foredragsholdere. Professor Henning Beck-Nielsen, OUH vil holde et indlæg med et oplæg til diskussion om strategier ved ansøgning om forskningsmidler. Kan vi i flok bedre løfte opgaven med at skaffe fondsmidler? Endvidere kommer professor Poul Flemming Højlund-Carlson, OUH, og fortæller om nye billeddiagnostiske muligheder i forbindelse med PET-centret ved OUH. Her vil der være fokus på mulighederne for forskning i bevægeapparatet.

Endvidere har der været afholdt et Sandkasse-møde. På dette møde blev det diskuteret konstruktivt, hvorledes de fremadrettede spilleregler skal være i dette forum, hvor alle forskere fra de tre institutioner kan fremsende deres projekter og få dem vurderet. På næste møde vil spillereglerne blive endeligt fastlagt og dermed danne fundamentet for samarbejdet i dette forum.

Drøftelser i Centerrådet omkring en udvidelse af partnerskabet i Clinical Locomotion Science (CLS) med relevante miljøer pågår aktuelt. Miljøerne er blevet hørt, og der vil i den kommende tid blive afholdt en række møder for at konkretisere udvidelsen i form af en egentlig samarbejdsaftale. Men der har været en god og meget positiv række af tilbagemeldinger, så en udvidelse er rykket et skridt nærmere.

Og som noget nyt så er det endelige logo for CLS blevet fastlagt. Dette logo vil blive brugt sammen med de tre institutioners "normale" logo. Dermed er en del af vær-

Henrik Wulff Christensen

tøjet til det fremtidige branding af CLS samarbejdet etableret.

Som altid er du velkommen til at kontakte Jan Hartvigsen eller undertegnede for spørgsmål eller kommentarer. ■

Email adresser på NIKKBS medarbejdere:

Pernille Søndergaard Madsen	ps.madsen@nikkb.dk
Jan Hartvigsen	j.hartvigsen@nikkb.dk
Henrik Wulff Christensen	h.wulff@nikkb.dk
Mette Jensen	m.jensen@nikkb.dk
Lars Uhrenholt	lu@retsmedicin.au.dk
Gert Brønfort	gbrnfort@nwhealth.edu
Ole Hjørdemaal	hjordemaal@post.tele.dk
Klaus K. Doktor	doktor@kiropraktor-herning.dk
Eval Lysgaard	e.lysgaard@nikkb.dk
Anders Lyck Fogh-Schultz	af.schultz@nikkb.dk
Ulla Dinesen	u.dinesen@nikkb.dk
Ditte Albrechtslund	d.albrechtslund@nikkb.dk
Jytte Johannesen	j.johannesen@nikkb.dk

Nordisk Institut for Kiropraktik og Klinisk Biomekanik

Klosterbakken 20,
DK-5000 Odense C
Tel. 65 91 30 20 Fax. 65 91 73 78
Web-side: www.nikkb.dk
E-mail: nikkb@nikkb.dk

Redaktion:

Anders Lyck Fogh-Schultz (ansv.)
Kontakt: af.schultz@nikkb.dk
Pernille Søndergaard Madsen
Kontakt: ps.madsen@nikkb.dk
Jan Hartvigsen
Kontakt: j.hartvigsen@nikkb.dk

NIKKB Kalender sommer/efterår 2006

Maj

26.: NIKKB holder møde i Stockholm om oprettelsen af et nordisk forskerforum inden for kiropraktik. Mødet finder sted kl. 15.00-17.00 på Sheraton Hotel i forbindelse med ECU-konferencen.

Juni

16.: Clinical Locomotion Science holder sommerseminar
30.: Bestyrelsesmøde på NIKKB.

September

9.: Fortsætterkursus i muskuloskeletal ultralyd (København).

NIKKB ønsker alle en god sommer

**POWER
MEDIC**

HEALING TECHNOLOGY

ANDI ELECTROMEDICAL

blev grundlagt i 1982 og har igennem de seneste år fastslået sin position som den førende udbyder af laserterapi på det danske marked.

Vi har fået et stadig større kundeunderlag, der er tilfredse brugere af vores produkter. For at understrege vores seriøsitet overfor disse kunder og dermed vores vilje til at forblive de førende på markedet i mange år fremover, har vi valgt at stramme op på vores firmaidentitet.

PowerMedic, Healing Technology – er i fuld overensstemmelse med vores oprindelige målsætning: "at udvikle og producere apparater til fremme af heling".

Nyheder

DERMA 1201

DERMA 1201

12000 mW laser til behandling af store områder. Muskelspændinger, rygproblemer, sårheling.

POWER LASER 1000

POWER LASER 1000

1000 mW fordelt på 3 laserdioder. Ideel til sportskader, inflammationer o.l.

Gratis prøve 3 uger

Afprøv POWER LASER i din egen klinik gratis i 3 uger.
Ring og hør nærmere!

Gratis KURSUS i laserterapi

For mere information se vores hjemmeside
www.powermedic.dk

Kiropraktoren er en ukendt størrelse for kommunerne

Kommunale sagsbehandlere ved ikke nok om, hvordan de kan bruge kiropraktorer, mener praksiskonsulent Monika von Arenstorff. Hun taler af erfaring fra et 1-årigt projekt med langtidssygemeldte rygpatienter i Sønderjyllands Amt.

Udfordringer var der nok af, da praksiskonsulent Monika von Arenstorff i marts 2004 gik i gang med at gennemføre et 1-årigt projekt med langtidssygemeldte rygpatienter. Projektet blev til i samarbejde mellem tre sønderjyske kommuner og to kiropraktorklinikker i Sønderborg. Og det foregik "op af bakke" i det sønderjyske landskab.

De kommunale sagsbehandlere på social- og dagpengeområdet skulle henvise langtidssygemeldte patienter til projektet, og det skete kun i begrænset omfang. Kun syv langtidssygemeldte endte med at deltage i projektet. Praksiskonsulent Monika von Arenstorff, der har klinik i Sønderborg, mener det skyldes manglende viden om kiropraktorområdet:

- Vi er en ukendt størrelse for sagsbehandlerne. De ved godt, vi eksisterer, men de ved ikke, hvordan de skal bruge os, siger hun.

Tilbageholdende sagsbehandlere

Da projektet gik i gang lagde Monika von Arenstorff vægt på personlig information til sagsbehandlerne om kiropraktorenes særlige stilling i sundhedsvæsenet, hvor der ikke kræves lægefaglig henvisning, men hvor kiropraktoren selv står for udredning og vurdering af patientens behandlingsbehov. Sagsbehandlerne fik også tilsendt informationsmateriale. Men efterfølgende har hun kunnet konstatere, at budskabet måske ikke helt blev forstået.

- I evalueringen af projektet udtrykte sagsbehandlerne usikkerhed i forhold til, om de havde den faglige viden til at anbefale

en bestemt behandling, fortæller Monika von Arenstorff.

Usikkerheden gjorde, at sagsbehandlerne forholdt sig tøvende i forhold til at henvise patienter til projektet. Ifølge praksiskonsulenten, var sagsbehandlerne måske også usikre på, om de greb ind i en behandling, der allerede var sat i gang af patientens egen læge, til trods for at egen læge var blevet informeret om projektet på forhånd.

Henvisningsstrukturen en hindring

I løbet af projektet oplevede Monika von Arenstorff, hvordan kommunale rutiner i visse tilfælde sidder på ryggraden af kommunale sagsbehandlere. Og selv om det er lidt af et paradoks i kiropraktorsammenhænge, så ser Monika von Arenstorff henvisningsstrukturen som en hindring for samarbejdet med kommunerne.

- I andre sammenhænge er det en stor fordel, at det ikke kræver henvisning at gå til kiropraktor. Men det er en ulempe i forhold til at samarbejde med kommunerne. Som kiropraktorer er vi ikke en del af det etablerede system på samme måde som for eksempel praktiserende læger, siger hun.

Det har imidlertid stor betydning for Monika von Arenstorff, at kommunale sagsbehandlere ikke i fremtiden stilles i en enten-eller situation i forhold til henvisning. Det vil sige, at sagsbehandlere får den opfattelse, at de enten skal henvise til kiropraktor, egen læge eller anden behandler.

- Målet skal være, at sagsbehandlerne ser og bruger kiropraktorer som en del af et større behandlingstilbud, siger Monika von Arenstorff.

Vellykket samarbejde

Ét af de positive resultater, der kom ud af projektet, var et velfungerende samarbejde. Monika von Arenstorff fortæller, at udvekslingen af informationer primært foregik i starten af et behandlingsforløb.

Sagsbehandlerne udfyldte blanketter om patientens sygdomsforløb, status og samtykke, og informerede patienten om, at behandlingen var gratis. Patienten havde papirerne med til førstegangundersøgelsen hos kiropraktor, og så var det kiropraktorens opgave at melde tilbage til sagsbehandleren og give besked til egen læge.

Ved afslutningen af behandlingsforløbet meldte kiropraktoren igen tilbage til sagsbehandleren, der evaluerede det samlede forløb. Alle sagsbehandlerne vurderede samarbejdet med kiropraktorerne som meget tilfredsstillende.

- Idéen med projektet var også at gøre sagsbehandlerne opmærksomme på, at vi er her. Projektet gjorde os mere synlige, og det havde en positiv effekt på samarbejdet, siger Monika von Arenstorff.

Tæt dialog og mere information

Manglende viden om kiropraktorområdet blandt kommunale sagsbehandlere har ikke kun været et problem for Monika von Arenstorff i rollen som projektleder. Det er et udbredt problem for de kiropraktorer, der ønsker et tættere samarbejde med kommunerne.

Monika von Arenstorff mener kommunale sagsbehandlere har behov for meget mere information. For eksempel om at de kan bruge kiropraktorer til at give patientstatus, at kiropraktorer kan diagnosticere og at mange har erfaring og kompetencer inden for genoptræning.

Det kræver benarbejde at "rykke" ved problemet, og det er Monika von Arenstorff i gang med sammen med sine kolleger i amtet. Hun fortæller, at amtets 14 kiropraktorer holder møder om, hvad de kan gøre. Det sker i forbindelse med amtsmøderne fire gange om året.

- I første omgang udarbejder vi et mødeoplæg til amtets kiropraktorer. Vores plan er at fordele de nye kommuner hensigtsmæssigt imellem os, og arrangere person-

lige møder med sagsbehandlerne i løbet af 2007, fortæller hun.

Den personlige kontakt er afgørende, understreger hun. Møderne skal give sagsbehandlerne en grundlæggende viden om, hvilke kompetencer kiropraktorer har. Og ikke mindst de klare fordele, der er for kommunerne, ved at henvise langtidssygemeldte patienter til kiropraktisk behandling. Fordelene er bl.a. flere raskmeldinger og kortere behandlingsforløb, fordi patienterne ikke skal vente flere måneder på en tid til behandling.

Som supplement til den personlige kontakt vil kiropraktorerne bruge de positive ►►

Vil du være med i et af vores tværfaglige behandlingsteams?

Falck Healthcare er en del af Falck A/S og har eksisteret som selvstændig enhed siden 2001. Falck Healthcare tilbyder et professionelt sundheds- og trivselskoncept til private og offentlige arbejdspladser samt partnerskab til løsning af offentlige sundhedsopgaver. Vores ekspertise og mangeårige engagement inden for sundhed og medarbejdertrivsel giver os unikke forudsætninger for at skabe koncepter, som sikrer størst mulig sundhed og trivsel på arbejdspladsen. Til glæde for medarbejdere, arbejdsplads og samfund.

Falck Healthcare søger kiropraktorer i forskellige egne af Danmark. Behandlingerne foregår på virksomheder og Sundhedscentre efter et tværfagligt behandlingskoncept udviklet af Falck Healthcare. Du vil indgå i et team af behandlere bestående af kiropraktorer, fysioterapeuter, zoneterapeuter og massører.

Fleksible ordninger

Falck Healthcare er en virksomhed i vækst, og vi har løbende brug for autoriserede behandlere til vores kunder. Du vil blive tilknyttet én eller flere forskellige arbejdspladser med et varierende timeantal. Du kan læse mere om vores sundhedsordninger på www.falckhealthcare.dk. For yderligere information er du velkommen til at kontakte områdechef Jacob Okholm på tlf. 2172 9236, mail: jok@falck.dk eller områdechef Peter Sørensen på tlf. 5158 9573, mail: ps@falck.dk.

Send os en ansøgning

Er du interesseret i et job som behandler for Falck Healthcare, så send os dit CV, kopier af eksamenspapirer, et foto og et par ord om dig selv, og skriv i hvilket område af landet, du ønsker at behandle. Hvis du opfylder vores kvalifikationskrav, opretter vi dig i vores database. Du får besked herom med det samme.

285-0306

Send din ansøgning til:
Falck Healthcare, Købmagergade 62, 3., 1150 København K
Mrk. Behandleransøgning

Kiropraktoren er en ukendt størrelse for kommunerne

En aktiv ildsjæl

Monika von Arenstorff er uddannet kiropraktor fra Palmer West Chiropractic College, USA i 1993. I forlængelse af uddannelsen var hun turnusassistent i Schweiz i to år. I 1997 åbnede hun egen praksis i Danmark, og har siden 2002 været praksiskonsulent i Sønderjyllands Amt, hvor hun efterhånden har opbygget et godt netværk. Desuden sidder Monika

von Arenstorff med i styregruppen på rygcentret i Aabenraa.

Monika von Arenstorff er en aktiv ildsjæl i det sønderjyske. Hun har blandt andet arrangeret tværfaglige møder med fysioterapeuter og speciallæger, eksempelvis inden for gynækologi. Ligesom hun også har arrangeret besøg for sine kolleger i

amtet, eksempelvis til Gigthospitalet i Gråsten. I 2005 deltog Monika von Arenstorff desuden i organiseringen af et kursus for den lokale lægekredsforening, hvor hun sørgede for indlæg om kiropraktik og deltagelse af kiropraktorer.

projektresultater og informationsbrochuren "Kiropraktik i kommunen" fra Dansk Kiropraktor Forening, der er målrettet det kommunale samarbejde.

Gode resultater trods få deltagere

På grund af det lave antal deltagere i projektet, var det ikke muligt for Monika von Arenstorff at konkludere på kiropraktorområdet generelt. Men trods få deltagere var resultaterne af projektet gode. Tre af de syv deltagende patienter havde stor bedring og var raskmeldte efter endt behandling hos kiropraktor.

Kiropraktorer spiller traditionelt ikke nogen stor rolle i håndteringen af kroniske rygpatienter. Det er der formentlig flere årsager til. Blandt andet den ulige fordeling af offentlige tilskud til behandling for rygsmerter, der bevirker at patienter, der opsøger en kiropraktor, modtager et tilskud, der ligger langt under tilskuddet til andre autoriserede behandlingsformer. Økonomiske grunde afholder sandsynligvis langtidssygemeldte rygpatienter fra at opsøge en kiropraktor.

Formålet med projektet har derfor været, at de indsamlede data fra projektet skulle danne grundlag for at vurdere kiropraktorens rolle i fremtidens håndtering af langtidssygemeldte rygpatienter. Prognosen

for tilbagevenden til arbejdsmarkedet for denne patientgruppe er generelt dårlig. Derfor er alle forbedringer i patientens smertniveau, generelle funktionsevne og enhver tilbagevenden til normalt arbejde en succes. Set i det lys, er resultatet af projektet meget opløftende.

Kiropraktorer kan gøre en forskel

Projektet viser, at kiropraktorer kan gøre en positiv forskel for rygpatienterne, der

tilmed vender tilbage til arbejdsmarkedet igen, og dermed sparer kommunerne for store udgifter til sygedagpenge. Monika von Arenstorff konkluderer da også, at kiropraktorer med fordel kan indgå i den kommunale indsats over for langtidssygemeldte rygpatienter. Men derfra og så til, at kiropraktisk behandling indgår i de kommunale overvejelser på lige fod med andre behandlingstilbud, er der nu stadig et stykke vej til toppen af bakken. ■

Videreuddannelse

Intensivt kursus i

Medicinsk brug af kosttilskud

(Orthomolekylær Medicin)

Er du interesseret i at kunne anvende kosttilskud i din behandling, så kontakt Birgitte for yderligere information
tlf: 70 26 00 81 eller mail info@doctorsnatural.dk
Undervisere: speciallæger og forskere inden for området.

Fakta om projekt med langtidssygemeldte i Sønderjyllands Amt

Periode: Projektet løb fra den 22. marts 2004 til den 21. marts 2005.

Projektledere: Projektet blev til i et samarbejde mellem Gråsten, Broager og Sønderborg Kommune og to kiropraktor-klinikker i Sønderborg.

Projektleder: Praksiskonsulenten for kiropraktorerne i Sønderjyllands Amt, Monika von Arenstorff. Jan Hartvigsen fra NIKKB hjalp med uformningen og evalueringen af projektet.

Formål: Kiropraktoren indgik som del af det bestående netværk af behandlere, sociale myndigheder og arbejdsplads. De indsamlede data fra projektet skulle give et bedre grundlag for at vurdere kiropraktorens rolle i fremtidens håndtering af langtidssygemeldte rygpatienter.

Inklusionskriterierne:

1. Gener fra lænderyggen eller nakken som sygemeldingsårsag
2. Patienten har ikke i forvejen gennemført et behandlingsforløb hos en kiropraktor.

Hvis disse betingelser var opfyldt, kunne den kommunale sagsbehandler tilbyde deltagelse i projektet, som indebar kiropraktisk behandling for maksimalt 3.000 kr. Projektets ramme var et år eller maksimalt 25 deltagere. Patienterne fik tilbudt gratis kiropraktisk behandling ud over eventuelle andre igangværende behandlinger.

Spørgeskemaer: Før og efter behandlingsforløbet udfyldte alle patientdeltagere spørgeskemaerne SF 36, Roland Morris Disability Questionnaire og Bournemouth Questionnaire.

Patientpopulation: I alt deltog syv patienter, heraf fire kvinder og tre mænd mellem 19 og 55 år. Alle undtagen én, hvor svar mangler, havde smerter, inklusiv smerter i andre dele af kroppen. Alle deltagere havde endvidere bensmerter (iskias). Alle havde gener i mere end syv uger. Fem var

i arbejde og sygemeldt, en arbejdssøgende og en gav ingen svar på beskæftigelses-spørgsmålet. Tre af patienterne lå i den øverste 1/3 af depressionsskalaen, som er en skala fra 0 til 10.

Resultater: Tre af de syv patienter havde det lidt eller meget bedre efter behandlingen. Disse tre patienter var raskmeldt ved afslutning af deres behandling. Tre patienter havde blandede resultater. En patient havde gennemgående ingen ændring.

Informationsudvekslingen mellem kommunerne og kiropraktorklinikkerne forløb planmæssigt, og samarbejdet blev vurderet meget positivt.

Konklusion: Mængden af det indsamlede materiale er for utilstrækkeligt til at drage gyldige konklusioner. Det anbefales derfor, at dette projekt følges op af en større forsøgsordning for at se, om den positive effekt af kiropraktorbehandlingen kan vises mere konklusiv.

Samarbejdet mellem kommunerne og kiropraktorerne blev vurderet meget tilfredsstillende. Derfor kunne man generelt anbefale kommunerne, at de bruger kiropraktorer mere i udredning og behandling af sygemeldte borgere.

Finansiering: Projektet blev finansieret delvist af amtets forebyggelsesfond og delvist af kommunerne. Den gennemsnitlige udgift per patient var 2.688 kr. Hvis man regnede udgifterne ud per raskmeldt patient, blev det til 6.271 kr.

MARKEDSPLADSEN

Turnusassistent søges

Til travl og velfungerende klinik i Holbæk. Ansættelse medio september. Skriftlig ansøgning kan sendes til jesper.jensen@lycos.com

Kiropraktor / turnusassistent

Vi søger en kiropraktor / turnusassistent der foruden patientbehandling deltager i træning, ultralydsskanning og udad- vendt arbejde.

Henvendelse:

Lars Agergaard & Hanne W Gade
Sct. Mathiasgade 19, 8800 Viborg
Tlf.: 8661 3322 / 8662 7101

DAVID træningsmaskiner sælges

4 stk. DAVID træningsmaskiner sælges. Model 110, 130, 140 og 150. Fremstår meget velholdte. Kontakt tlf.: 2027 4647 for nærmere oplysning.

Kiropraktor søges

Kiropraktor søges til fuldtidsstilling i travl klinik i København V. Klinikken huser i forvejen 3 kiropraktorer og lægger stor vægt på tværfagligt samarbejde og evidensbaseret behandling. Gode løn- og ansættelsesvilkår. Tiltrædelse efter aftale.

Henvendelse:

Skriftlig ansøgning til: West:Loft
Kiropraktorerne på Axeltorv
Axeltorv 8, 2. sal, 1609 København V
E-mail: kiro@kiroaxeltorv.dk

Assistentstilling søges

Hel eller deltidstilling, evt. et vikariat, søges af kvindelig kiropraktor uddannet fra SDU i sommeren 2005. Turnus afsluttes pr. 31. juli 2006. Kan evt. tiltræde tidligere.

Henvendelse til: Lotte Langhoff

E-mail: llanghoff@hotmail.com
Tlf.: 26 24 26 14

Assistentstilling fuldtid/deltid søges

Kvindelig kiropraktor søger assistentstilling del- eller fuldtid fra midten af august 2006. Helst i pendler afstand fra Fyn. Uddannet fra Syddansk Universitet juni 2005. Erfaring fra stor tværfaglig klinik.

Henvendelse til: Janni Bang

E-mail: jannibang@hotmail.com
Tlf.: 60 628 628 / 65 90 87 86

- F.L. Automatic Motorsystem
- F.L. Automatic Hydrauliksystem
- Salg af nye behandlingsborde;
Zenith, Atlas, Lloyd og Barnes
- Salg af renoverede behandlingsborde
- Køb af brugte behandlingsborde
- Total renovering af behandlingsborde
- Reparation, smøring og vedligeholdelse
af alle typer behandlingsborde
- Ændring af mekaniske dele v/røntgen
- Ompolstring af behandlingsborde
- Mange års erfaring inden for branchen
- Omgående assistance

FIND OS PÅ INTERNETTET
www.flautomatic.dk

F.L. AUTOMATIC

Michael H. Christensen
Haslund Klostervej 23
DK-8900 Randers
Telefon +45 8644 5122
Biltilf. +45 4074 5122
Biltilf. +45 4025 4419
Fax +45 8644 5152
E-mail: flautomatic@vip.cybercity.dk

